

JEW IN UGANDA

PRACTICAL APPLICATION OF HALACHA

Kashrut: Survival

Issue
Chicken Eggs: Blood spots. Does one need to check each egg? Does it matter that the egg is from a personally owned chicken and not a farm?
Concepts
Blood spots in the times of the Shulchan Aruch; blood spots today.
Sources
<p>1. שולחן ערוך יורה דעה הלכות דם סימן 10</p> <p>סעיף ב דם ביצים אם ידוע שהוא מרוקם האפרוח (פירוש שהתחילה להתהוות בו צורת האפרוח) חייבים עליו, אבל אם אינו יודע שהוא מרוקם האפרוח אין חייבים עליו אבל חכמים אסרוהו.</p> <p>סעיף ג ... ומזה נתפשט המנהג במדינות אלו לאסור כל ביצה שיש בה דם ואין מחלקין בין חלמון לחלבון. ובמקום דנוהגים להקל לזרוק הדם ולהתיר הביצה, במקום דמותר צריך ליטול כדי קליפה עם הדם כשזורקו (ארוך שם בשם סמ"ג).</p> <p>2. שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק א סימן לו</p> <p>מכתבו מה' פינחס קבלתי והנה בדבר הביצים נודעתי שהם כספנא מארעא שאין נקלטות להוליד אפרוחים וממילא אין להם האיסור בנמצא בהם דם על כל הביצה אלא לזרוק את הדם בלבד. אבל ראיתי אתמול פארמער שעוסק בביצים ואמר לי שיש פארמערס שעוסקים בתרוייהו, להרבות ביצים שלא לו אין רוצים שיבואו מזכרים משום שמתקלקלים מהר, ועוסקים לגדל אפרוחים שלא לו מגדלים זכרים ומחזיקים אלו במקום אחר ואלו במקום אחר. ופארמער כזה כשיש להם הרבה ביצים יותר מכפי שצריכים לגדל אפרוחים מוכרים גם את הביצים שנולדו מזכרים בתוך הביצים שבלא זכרים אבל הם פחות הרבה מאלו שבלא זכרים כי מרובם מגדלים אפרוחים ובכלל אלו שבלא זכרים מרובים יותר וא"כ הוא רוב גדול בביצים הנמכרים אלו שבלא זכרים אף מפארמערס אלו. והרבה פארמערס אין עוסקים כלל לגדל אפרוחים ואלו אין להם כלל זכרים וכל הביצים שלהם הם שלא מזכרים ונמצא שמהנמכרים בשוק עוד הוגדל הרוב למאד שהם מאלו שבלא זכרים שאין נקלטות שהדם אין אוסר כל הביצה.</p>

ולכן ודאי יש מקום להתיר סתם ביצים במדינה הזאת מדין רוב. וא"צ לדין נאמנות של מסיח לפי תומו שלא לאסור כל הביצה ויסגי בזריקת הדם, שמצד נאמנות דמסל"ת לא היה מועיל להסוברים דם ריקום דאורייתא, ורק משום שלרוב הפוסקים הוא דרבנן ואף להסוברים דאורייתא הוא רק ספק דשמא אינו מריקום עיין בש"ך סי' ס"ו סק"י וגם הא דאסורה כל הביצה יש שסברי דהוא רק מדרבנן עיין במטה יהונתן לכן כתבתי שהיו יכולין לסמוך על מסל"ת. אבל עתה א"צ לזה דהוא רוב גדול טובא ויש מדינא לילך בתר רובא.

אבל למעשה כיון דבביצה לא נחשב לרובא דרובא האנשים הפסד כלל וכדחזינו שהחמירו בביצה כל השיטות אף שהוא רק דרבנן שהיה לנו לילך להקל, מה שלא מצינו זה בשאר דברים אף באיסורים דאורייתא לכן כיון שעכ"פ איכא מעוט דבאים מזכרים שהדם אוסר כל הביצה מן הראוי להחמיר אף שאין זה מדינא.

...
אך לענין התערבות אף חד בחד וכן בנתבשלו אף רק שני ביצים ואפילו ידוע שהנמצא בה דם היא הגדולה וכן הכלי אף שנתבשלה לבדה אין להחמיר לאסור אף לבעלי נפש בסתם ביצים במדינתנו כל זמן שלא ידוע ודאי שהיא באה מזכר. ואם אירע שהיה דם בקשר החלבון וחוף לקשר וגם על החלמון שאם היא ביצה שבאה מזכר היתה אסורה לכו"ע אולי יש להחמיר אף בסתם ביצים דמדינתנו גם מדינא דאולי דם כזה לא מצוי שיהיה אלא מריקום אפרוח שזהו הוכחה שהיא מזכר, דמאחר דאופן כזה לא מצוי כלל קשה לבחון הדבר ולא ידוע שנמצא זה לפעמים גם בשל ספנא מארעא ושייך להסתפק בזה כספקת התפל"מ אף בפה שהרוב גדול הם מספנא דארעא ויש נ"מ לענין התערבות ולמה שנתבשל עמה שאולי נצטרך להחמיר באופן כזה. ידידו מוקירו, משה פיינשטיין.

3. <https://oukosher.org/blog/kosher-professionals/eggs-and-blood-spots/>

The vast majority of commercially available eggs are not fertile. While it cannot be guaranteed that no eggs are fertilized, the incidence is so small as to be halachically insignificant. Therefore, while, as a matter of practice, we are careful not to eat eggs with blood spots, no fundamental issur is associated with blood found in commercial eggs (unless specifically sold as "fertilized"). Moreover, most spots found in eggs are not blood spots and present no halachic problem whatsoever. That said, the position of the Rema to check every egg, as reiterated by Rav Moshe Feinstein remains the accepted and normative position. OU restaurant and catering policy is to check all eggs.

Issue
<p>Fly in my boiled water for eggs:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Are the eggs Kosher if the fly is thrown out? 2. Do I need to kasher the pot? 3. Does it make a difference that the fly is a complete organism?
Concepts
Bitul Berov; Berya
Sources
<p>Bitul:</p> <p>1. שולחן ערוך יורה דעה הלכות תערובות סימן צח סעיף א</p> <p>איסור שנתערב בהיתר מין בשאינו מינו, כגון חלב שנתערב בבשר, יטעמנו נכרי, אם אומר שאין בו טעם חלב או שאומר שיש בו טעם אלא שהוא פגום, מותר. והוא שלא יהא סופו להשבית. וצריך שלא ידע שסומכין עליו. ואם אין שם עובד כוכבים לטועמו, משערינן בס'. וכן אם הוא מין במינו, כיון דליכא למיקם אטעמא, משערים בס'. (ואין נוהגים עכשיו לסמוך על ע"ג, ומשערינן הכל בס') (באגור ותשובת מהר"מ פדואה סימן ע"ט ושאר אחרונים).</p> <p>Berya</p> <p>2. שולחן ערוך יורה דעה הלכות תערובות סימן ק סעיף א</p> <p>בריה, דהיינו כגון נמלה או עוף טמא וגיד הנשה ואבר מן החי וביצה שיש בה אפרוח וכיוצא בהם, אפילו באלף לא בטל. ואין לו דין בריה, אלא אם כן הוא דבר שהיה בו חיות, לאפוקי חטה אחת של איסור. וכן צריך שיהא דבר שאסור מתחלת ברייתו, לאפוקי עוף טהור שנתנבל ושור הנסקל. וכן צריך שיהיה דבר שלם, שאם יחלק אין שמו עליו, ה לאפוקי חלב. וכן צריך שיהיה שלם. הגה: ועיקר גיד הנשה אינו אלא על הכף בלבד, והוא כרוחב ד'</p>

אצבעות, ואם הוא שלם מקרי בריה. (בארוך כלל כ' כ"ח).

סעיף ב

דבר שהוא בריה שנתבשל עם ההיתר, אם אינו מכירו הכל אסור, והרוטב בנותן טעם. ואם מכירו, זורקו, והאחרים והרוטב צריך שיהיה בהם ס' כנגדו, חוץ מגיד הנשה שאין טעמו אסור, דאין בגידים בנותן טעם, אבל שמנו, אוסר, וצריך ששים כנגדו להתיר הרוטב. לפיכך ירך שנתבשל עם גידו, אם מכירו זורקו, וכל השאר מותר, אם יש בו ס' כנגד שמנו. ואם אינו מכירו, כל החתיכות אסורות. ואם יש בקדירה ס' כנגד השומן, מותר הרוטב; ואם לאו, אסור. ואם נמוח הגיד ואינו ניכר, צריך גם כן ס' כנגדו.

Issue
Milk: Drinking Bottled milk from Uganda
Concept
<ul style="list-style-type: none">• G'zeira of Chalav Akkum• Rav Moshe's Teshuva• Application in Uganda
Sources
<p>1. תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף לה עמוד ב</p> <p>מתני'. ואלו דברים של עובדי כוכבים אסורין ואין איסורן איסור הנאה: חלב שחלבו עובד כוכבים ואין ישראל רואהו</p> <p>2. תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף לה עמוד ב</p> <p>גמ'. חלב למאי ניחוש לה? אי משום איחלופי, טהור - חיור, טמא - ירוק! ואי משום איערובי, ניקום, דאמר מר: חלב טהור עומד, חלב טמא אינו עומד! אי דקא בעי לגבינה ה"נ, הכא במאי עסקינן - דקא בעי ליה לכמכא. ונשקול מיניה קלי וניקום! כיון דבטהור נמי איכא נסיובי דלא קיימי, ליכא למיקם עלה דמילתא. ואב"א: אפי' תימא דקבעי לה לגבינה, איכא דקאי ביני אטפי.</p> <p>3. שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק א סימן מז</p> <p>בענין חלב הקאמפאניעס שבמדינתנו.</p> <p>ט"ו סיון תשי"ד. מע"כ ידידי הרה"ג מהר"ר יהודה דיק שליט"א.</p> <p>ובדבר החלב של הקאמפאניעס במדינתנו אשר יש פקוח הממשלה ואם יערבו חלב בהמה טמאה יענשו וגם יסגירו את העסק שלהם שלכן ודאי מירתתי מלערב יש טעם גדול להתיר אף בלא שיטת הפר"ח משום דהעיקר ידיעה ברורה הוא כראיה ממש כהא דשבועות דף ל"ד גם לעדות דממון. וגדולה מזה איתא בתוס' יבמות דף מ"ה בשם יש מפרשים גם לדין ראיית ב"ד לטבילת גר עיין שם. וזהו גדר אנן סהדי שמצינו בהרבה מקומות. ...</p> <p>ולכן בחלב שאסרו רק בחלבו עכו"ם ואין ישראל רואהו יש להתיר גם בישראל יודעין ידיעה ברורה דהוי כראיה. וזה שאם יערבו יענשו ויצטרכו לסגור העסק שלהם שהוא הרוחה של כמה אלפים והממשלה משגחת אליהם הוא ודאי ידיעה ברורה שהיא כראיה שלא היה בכלל איסורם. וזה הוא גם לכו"ע דאין טעם לחלוק בזה ולכן הרוצה לסמוך ולהקל יש לו טעם גדול ורשאי וכמו שמקילין בזה הרוב בנ"א שומרי תורה וגם הרבה רבנים וח"ו לומר שעושין שלא כדיון. אבל מ"מ לבעלי נפש מן הראוי להחמיר ואין בזה משום יוהרא וכך אני נוהג להחמיר לעצמי אבל מי שרוצה להקל הוא עושה כדינא ואין להחשיבו כמזלזל באיסורין.</p>
<p>https://oukosher.org/publications/cholov-visroel-unraveling-the-mysteries-part-i/</p> <p>According to R. Moshe, all milk in countries with adequate dairy regulations benefits from "virtual supervision", as Klal Yisroel's knowledge that the milk is under tight government control which keeps out milk from non-kosher species is halachically equal to us witnessing the milking and handling of the milk; all domestic commercial milk therefore satisfies the halachic requirement that a Yisroel supervise it. Such milk is commonly referred to as</p>

Issue	
Coffee	
Concept	
Bishul Akum	
Sources	
Reasons for Bishul Akum	<p>1. ערוך השולחן יורה דעה הלכות תערובות סימן קיג</p> <p>שלקות שבישל עובד כוכבים והוא מאכל כשר מ"מ אסרום חז"ל והיא חמורה מפת שנתבאר בסי' הקודם שהקילו בו בכמה פרטים ושלא נתפשטה גזירת הפת בכל ישראל אבל איסור שלקות נתפשטה בכל ישראל ואין בזה חיי נפש כבפת והיא גזירה קדמונית שקודם שגזרו על הפת גזרו על השלקות ואסמכוהו אקרא כמבואר בפ' אין מעמידין דדריש לה מן אוכל בכסף תשבירני וגו' ע"ש [עבודה זרה ל"ז ב] ומתחלה גזרו עליה מטעם חתנות ועל הפת לא גזרו משום דלא שייך ביה חתנות כל כך עד שבאו שמאי והלל וגזרו בי"ח דבר גם על הפת [תוס' שם ד"ה והשלקות] וכשהתירו את הפת לא התירו את השלקות דתרי מילי נינהו [שם] ורק פת שאינו מה' מיני דגן דלא נחשב בכלל פת ישנן בכלל גזירת שלקות כמ"ש בס"י הקודם סעיף י"ד ע"ש [והר"ן כתב דמקודם גזרו על הפת משום דשכיחא מילתא ואח"כ גזרו על השלקות ע"ש]:</p>
What about coffee?	<p>2. פתחי תשובה יורה דעה סימן קיד</p> <p>(א) מכירתו - עבה"ט של הרב מהרי"ט ז"ל מ"ש דמי שהיה מיקל בשכר ה"ה דמותר לשתות קאווי"י כו' והוא מדברי הפר"ח סק"ו ועיין בתשובת אא"ו פנים מאירות ח"ב סי' ס"ב שחלק עליו דאף בשכר לא היה עיקר הטעם משום דהתבואה בטילה אלא עיקר הטעם היה דשכר שלהם לא היה עולה על שולחן מלכים או כמ"ש הב"ח דלא שייך בי' חתנות כולי האי דלא מזמני עלייהו וליכא קריבא דעתא כולי האי אבל בקאווי"י עינינו רואות שעולה על שלחן מלכים ומזמני עלייהו לכן ראוי לבעל נפש שלא לשתות קאווי"י או טיי"א מעובד כוכבים ע"ש ועיין בשאלת יעב"ץ ח"ב סי' קמ"ב וקמ"ג מזה ועמש"ל סי' קכ"ב סק"ד בשם נו"ב:</p> <p>3. Pri Chadash YD 112:sk 17</p> <p>בט"ל ואס' הס דניס סאט"י טיש זכס קומת אין סכרין טליה' בת"ע א"כ קימת' הוי טפל ואין בו משום בט"ל ול"כ הסוסמו' בט' אין טעמידין דף ל"א ט"כ דאין לאסור סכרמל סבואה משום בט"ל דכי היכי דהסבואה בטלה לגבי סמיס לענין ברכה דהכ"כ ה"כ היא בטלה לענין איכור ביטול ומהך טעמ' יש להסיר הקא"ו והניקולא' טיש! גויס וכמ"ס לקמן בס' קיד ס"ק ו' ט"ס . בט' הרינ"ס בטמ' ס' כ"ס דלכ"ע כל סכלי' לענין ברכה ונאפס ט"י טסקה כנגן הני סוסני דין לאו כהמא הס זאסורי' משום בט"ל ואס' מן הנקטום ט"כ וע"ס וכ"כ הרענ"ס בט"ה סק' ט"א ע"ס: י"ח עופד אטילי טל</p> <p>4. ערוך השולחן יורה דעה הלכות תערובות סימן קיג</p>
	<p>סעיף כב ודע דיש לי בדיון זה שאלה גדולה והרי כל רבותינו כתבו דלכן אין בשכר משום בישולי עכו"ם דכמו דהתבואה בטילה להמים לענין ברכה דמברכינן עליה שהכל ה"נ בטילה היא לגבי איסור בישולי עכו"ם [תוס' פרק אין מעמידין ל"א ב ד"ה ותרווייהו ורא"ש שם] והרי אין לך ניכר מזה והכל רואים שיש שעורים בהמים וא"כ מי עדיף</p>

השומן שבהפנאד"א מהשעורים שבתוך השכר ועוד כיון שבשכר כתבו הטעם משום ברכה הא גם בפנאד"א בטל השומן להעיסה לגבי ברכה ומברכינן עלה בורא מיני מזונות וכן הרי אנו שותים הטיי בבתייהם מפני שעשב הטיי בטל לגבי המים וכן מותר לשתות קאו"א ושקאקאלאד"א בלא חלב מפני שבטל להמים ואין לך ניכר גדול מזה [כ"כ הפר"ח בהיתר הקאווא והשקאקאלאדא בסי' קי"ב סקי"ז וכ"פ בתשו' באר עשק סי' ק"ה דגם ממנהג קדושים מותר ע"ש וכ"כ הבאה"ט ריש סי' קי"ד ולית מאן דחש לה למ"ש הפמ"א בח"ב סי' ס"ב הביאו הפ"ת שם ודו"ק]:

Issue
Pineapple/Passion fruit in fruit salad in non-kosher restaurant?
Concept
Ein Mevatlin Issur, Davar Charif
Sources
<p>1. תלמוד בבלי מסכת חולין דף קיא עמוד ב - קיב עמוד א</p> <p>אמר חזקיה משום אביי, הלכתא: דגים שעלו בקערה - מותר לאוכלן בכותח, צנון שחתכו בסכין שחתך בה בשר - אסור לאוכלו בכותח, וה"מ צנון - דאגב חורפיה בלע, אבל קישות - גריר לבי פסקיה ואכיל, קילחי דליפתא - שרי, דסילקא - אסירי, ואי פתך בהו דליפתא - שפיר דמי.</p> <p>2. רש"י מסכת חולין דף קיב עמוד א</p> <p>קישות - מתוקה היא ואינו נבלע בתוכה אלא השמנונית נף ועומד על מקום החתך הלכך גריר לבי פסקיה למקום חתך גורר מעט בסכין ואכיל אף זכותה הלכך דגים שעלו בקערה מותר לאוכלן זכותה כדאמר דאין נותן טעם הבא מן הממש אלא נותן טעם הבא מנותן טעם דסתם קערה מקנהין אותה משומן הקרוש עליה משום מיאוס אבל לסכין פעמים שהשמנונית קרוש עליו ואינו ניכר וכשחתך בצנון הוי נותן טעם הבא מן הממש ועוד דמשום חורפיה נלע טפי מדגים הרוחחים ואגב דוחקא דסכינא פליט סכינא ונלע צנון.</p> <p>What else is included?</p> <p>3. ערוך השולחן יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צו</p> <p>סעיף יג</p> <p>הסכמת רוב הפוסקים דזה שאמרו חז"ל דמפני חריפות הצנון בולע הרבה כמו שנתבאר לאו דווקא צנון דה"ה שומין ובצלים ותמכא שקורין קרי"ן דכל אלו אנו רואים בחוש שיש בהם חריפות יותר מן הצנון וכן כל כיוצא באלו הוה דבר חריף ופירות חמוצים משמע מדברי רבינו הב"י בסעיף ב' דהוה דבר חריף וצ"ל שהם חמוצים ביותר דסתם פירות חמוצים כתפוחים ואגסים ושיזפין שקורין פלוימע"ן וקירסי"ן לא שייך לקרותם דבר חריף אם לא כשהעמידם בחומץ [עי' ט"ז סק"ט ומ"ש בסק"ח צ"ע דזהו לענין אינו בן יומו ודו"ק] וכן ירקות חמוצים כמו אוגערקע"ס וקרוי"ט ובוריקעס חמוצים וכן שארי מיני ירקות נראה בחוש שאין בהם חריפות כלל ובארש"ט שעושין ברוסיא מסובין עם מים דהוה דבר חריף [ט"ז שם] והוה כשהוא מחומץ הרבה שא"א לשתותו חי בלי עירוב מים אבל סתם בארש"ט המורגל אינו דבר חריף [בה"ר ופמ"ג שם] ועשב שקורין שצאווי"י ובאצווינ"א ג"כ אינו דבר חריף ודע דצנון אנו רגילין לפרשו מה שקורין רעטא"ך בלשוננו [ובילדותי שמעתי מאחד הגדולים שגאון אחד הקיל ברעט"ך שקליפתו לבנה ואמר שאותו שקליפתו שחור הוא חריף ביותר והחוש מעיד כך ואמר שהרעט"ך הגדילים בא"י ובבבל כולם קליפתן שחורה ומרים הרבה ואפשר לסמוך ע"ז במקום הפסד]:</p>

Issue
Lime in Guacamole: We were making guacamole in a way that I can eat it (using my red pepper, no onions or garlic)... They cut lime and squeezed in...still good? Bc it's squeezed? Or knife treifs the whole lime?
Concept

Sources

1. שולחן ערוך יורה דעה הלכות תערובות סימן צח סעיף ח

כל האיסורים הנוהגין בזמן הזה כולם מתבטלים בששים, מלבד חמץ בפסח ויין נסך, כאשר נתבאר בהלכותיהם (טור), ובלבד שהאיסור אינו נותן טעם בקדירה, אבל אם נותן טעם באותה קדירה, **והוא אסור מצד עצמו**, אפילו באלף לא בטיל כל זמן שמרגישין טעמו.

Kashrut: Luxury

Issue

Tilapia

If they bake the whole fish, such that I see fins and scales, double wrapped in aluminum foil
Wrap in double aluminum foil...and ok? Is it Kosher?

Concept

Bishul Akum and avoiding it

Sources

1. שולחן ערוך יורה דעה הלכות תערובות סימן קיג סעיף ז

אין שגירת (פי' הבערה. ובערו והשיקו (יחזקאל לט, ט), תרגום ויהוון שגרין) התנור מועלת אלא בפת, אבל בשאר המתבשלים אין שגירת התנור ולא הדלקת האש מעלה ומוריד, אלא ההנחה דווקא. לפיכך הרוצה לבשל במחבת בתנור של עובד כוכבים, צריך שיתן ישראל המחבת לתוך התנור, למקום הראוי להתבשל בו. **הגה:** ויש חולקין וסבירא להו דהדלקת האש או חיתוי בגחלים מהני לענין בישול כמו לענין פת, וכן נוהגין. (הגהות ש"ד ובארוך ובמדרכי פא"מ). ואפילו חיתוי בלא כוונה מהני ומועיל. וי"א דאפילו לא חיתה ישראל ולא השליך שם קיסם, רק שהכותית הדליקה האש מאש של ישראל, שרי (או"ה שם בשם מהר"ם).

Issue

Honey: Is pure honey (and honeycomb) always kosher (just avoid the bees legs)?
Restaurant honey where ppl use their knife?

Concept

Yotze min Ha'asur; Nosen Taam Lifgam

Sources

1. תלמוד בבלי מסכת בכורות דף ז עמוד ב

אמר להו רב ששת - תניתוה: היוצא מן הטמא - טמא, והיוצא מן הטהור - טהור והני נמי מטמא קאתי. מיתיבי: מפני מה אמרו דבש דבורים מותר - מפני שמכניסות אותו לגופן, ואין ממצות אותו מגופן! הוא דאמר כר' יעקב, דאמר: דובשא רחמנא שרייה, דתניא, ר' יעקב אומר: +ויקרא י"א+ אך את זה תאכלו מכל שרץ העוף, זה אתה אוכל, ואי אתה אוכל שרץ עוף טמא, שרץ עוף טמא בהדיא כתיב! אלא, שרץ עוף טמא אי אתה אוכל, אבל אתה אוכל מה שעוף טמא משריץ, ואיזה זה - זה דבש דבורים, יכול אף דבש הגזין והצירעין? אמרת: לא, ומה ראית לרבות דבורים ולהוציא הגזין והצירעין? מרבה אני דבש דבורים - שאין לו שם לווי, ומוציא אני דבש הגזין והצירעין - שיש לו שם לווי.

2. רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ג הלכה ג

דבש א דבורים ודבש צרעים מותר מפני שאינו מתמצית גופן אלא כונסין אותו מן העשבים בתוך פיהן ומקיאין אותו בכורת כדי שימצאו אותו לאכול ממנו בימות הגשמים.

3. טור יורה דעה הלכות בהמה וחיה טהורה סימן פא

דבש דבורים מותר ואין בו משום אבר מן החי וכתב בספר המצות אף על פי שגופי הדבורים מעורבין בו וכשמפרישין הדבש מהן מחממין ומרתיחין אותו אפ"ה מותר שנותן טעם לפגם הוא: דבש הגזין והצרעין כתב ר"ת שהוא מותר וכ"כ הרמב"ם וא"א הרא"ש ז"ל כתב לאסור בדבש הגזין והצרעין:

Shabbat

Afya Clinic

Issue
Help I'm lost and the sun is setting and I don't speak the language. I can get back to the clinic in time but then how do I get my key back to my apartment on Shabbos? Do I: <ol style="list-style-type: none">1. Carry key home2. Ask someone to carry it for me?
Concept
Carrying as part of clothing; Amira L'Akum
Sources
<p>1. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שא סעיף לט</p> <p>כילה (פי' יריעה כעין אהל) שיש בה רצועות שמתחין אותה בהם, מותר להתעטף בה ולצאת לרשות הרבים ואין הרצועות חשובות כמשאוי שמבוטלות אגבה; הילכך מותר לצאת ברצועות התלויות באבנט אף על פי שאין המנעלים קשורים בהם, דלא חשיבי ובטלי אגב האבנט. אבל אם הם של משי, חשיבי ולא בטלי ואסור אם אין המנעלים קשורים בהם. וה"ה לכל דבר שנפסק מן הבגד וראשו אחד מחובר, כגון לולאות, ואינו חשוב, מותר לצאת בו. ואם חשוב הוא, אסור לצאת בו.</p> <p>2. רמב"ם הלכות שבת פרק ו</p> <p>הלכה א אסור לומר לגוי לעשות לנו א מלאכה בשבת אף על פי שאינו מצווה על השבת ואף על פי שאמר לו ב מקודם השבת ואף על פי שאינו צריך לאותה מלאכה אלא לאחר השבת, ודבר זה אסור מדברי סופרים כדי שלא תהיה שבת קלה בעיניהן ויבואו לעשות בעצמן.</p> <p>הלכה ב גוי שעשה מלאכה מעצמו בשבת אם בשביל ישראל עשה ג אותה אסור ליהנות באותה מלאכה עד מוצאי שבת וימתין בכדי שתעשה, והוא שלא יהא הדבר בפרהסיא עד שידעו בו רבים שדבר זה בשביל פלוני הוא נעשה בשבת, ואם בשביל עצמו בלבד עשה מותר ד ליהנות בה בשבת.</p> <p>3. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שז סעיף ה</p> <p>דבר שאינו מלאכה, ואינו אסור לעשות בשבת אלא משום שבות, מותר לישראל לומר לא"י לעשותו בשבת; והוא שיהיה שם מקצת חולי, או יהיה צריך לדבר צורך הרבה, או מפני מצוה; כיצד: אומר ישראל לא"י בשבת לעלות באילן להביא שופר לתקוע תקיעת מצוה; או להביא מים דרך חצר שלא עירבו, לרחוץ בו המצטער; ויש אוסרין. הגה: ולקמן סי' תקפ"ו פסק להתיר, וע"ל סי' רע"ו דיש מקילין אפילו במלאכה דאורייתא, וע"ש סי"ג.</p> <p>4. ערוך השולחן אורח חיים הלכות שבת סימן שז סעיף יז</p> <p>דבר ידוע שכל השבותים אסורים אפילו במקום מצוה ואפילו במקום הפסד ואפילו במקום צער וקצת חולי וכן השבות דאמירה לעכו"ם אם הוא באיסור תורה והיינו לומר לו לעשות מלאכה דאורייתא ולא הותר רק במקום חולי גמור אף שאין בזה סכנה כדקיי"ל חולה שאין בו סכנה אומר לאינו יהודי ועושה ויתבאר בסי' שכ"ח אבל שבות דשבות כגון לומר לאינו יהודי לעשות דבר שאסור לישראל מדרבנן כמו לקנות בעדו או למכור בעדו דבדבר של</p>

רשות אסור כמו שנתבאר אבל בדבר של מצוה או במקום מקצת חולי או צער הרבה או שיש בדבר הפסד הרבה מותר דשבות דשבות במקום מצוה לא גזור רבנן [עירובין ס"ח. ע"ש] וכל הני הוי כבמקום מצוה:

Issue

At the apartment, the whole location, which is fenced in, is owned by one person, who has the keys to let himself in to anywhere at anytime it's like a hotel and I can carry? Do I need to do sechirat reshut?

Concept

Eruvin, Sechiras Reshus, Tefisas Yad

Sources

1. ערוך השולחן אורח חיים הלכות שבת סימן שסו

סעיף א

בית שיש בו שכנים הרבה וכל אחד דר בחדר לעצמו וכן חצר שיש בה בתים הרבה שכל אחד דר בבית לעצמו מדין תורה הוא שכולם מותרין לטלטל מחצר לבתים ומבתיים לחצר ומחדר לחדר ובכל החצר מפני שזהו הכל רשות יחידים ולא רה"ר וכן מבוי שיש לו לחי או קורה מן התורה מותרים לטלטל בכל המבוי וממבוי לחצרות ולבתים ומהם למבוי שהרי אינו רה"ר וכן עיר שהיא מוקפת חומה והוקפה לדירה מותר מן התורה לטלטל בכל העיר אם יש לה דלתות הננעלות בלילה או ראויות לנעול להרמב"ם כמ"ש בס"ד וזהו דין תורה:

סעיף ב

אבל מדברי סופרים אסור לשכנים לטלטל ברשות שיש בו חלוקה בדוירים עד שיערבו כל השכנים כולם מע"ש שיתערבו במאכל אחד ויניחו אותו באחד מן הבתים להראות שכולנו מעורבים ואוכל אחד לכולנו וכולנו כאלו דרים במקום הזה בחדר הזה שהעירוב מונח בו ואין כל אחד ממנו חולק רשות מחבירו וכשם שיד כולנו שוים במקום זה כמו כן יד כולנו שוים בהמקומות שכל אחד אחז לעצמו והרי כולנו רשות אחד ודבר זה תיקן שלמה ובית דינו [שבת י"ד:]: ובשעה שתקנה יצתה בת קול ואמרה בני אם חכם לבך ישמח לבי גם אני [שם] ועל זה נאמר בסוף קהלת [יב, ט] ויותר שהיה קהלת חכם עוד און וחקר ותקן וגו' שעשה אזנים לתורה [עירובין כ"א:]: כלומר שגדר גדרים סביבות מצות התורה כדי שלא יפרצו בה פרצות וכשם שכרמים ופרדסים וגינות העומדים במקום הילוך רבים אם לא יגדרום בגדרים טובים ירמסו אותם העוברים ולא תשאר מהם פליטה כמו כן מצות התורה אם לא יעשו לה גדרים לבסוף יבטלוה לגמרי כאשר עינינו רואות ושומעות שפריצי הדור שהתחילו לפרוץ הגדרים במשך הזמן נעקרה מהם כל תורתנו הקדושה ולכן מאד מאד צריך האדם לזהר בדברי סופרים ועל זה אמרו חב"ב דברי סופרים ומחויבים אנחנו בני ישראל לעמוד בפרץ על כל תקנות וגזירות חז"ל שלא יפרצו בהם אפילו פירצה כל שהוא:

2. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שפב

הדר עם העכו"ם בחצר אינו אוסר עליו, עד שיהיו שני ישראלים דרים בשני בתים ואוסרים זה על זה, אז העכו"ם אוסר עליהם. ואינו מועיל שיבטל העכו"ם רשותו, **אלא * צריך שישכירו * ממנו**. הגה: ישראל שהשכיר או השאיל ביתו לעכו"ם, אינו אוסר עליו דלא השכיר או השאיל לו ביתו כדי שיאסור עליו (המגיד פרק ב'). אבל אם הבית של א"י, ושכרו ישראל ממנו ועכו"ם דר בבית עמו, אין שכירות הבית מועיל לענין שכירות העירוב (א"ז).

3. רמב"ם הלכות עירובין פרק ד

בעל החצר שהשכיר מבתי חצרו לאחרים והניח לו כלים או מיני סחורה בכל בית ובית מהן אינן אוסרין עליו הואיל ויש לו תפיסת יד בכל בית מהן נעשו הכל כאורחין אצלו, במה דברים אמורים בשהניח שם דבר שאסור לטלטלו בשבת כגון טבל ועששיות, אבל אם נשאר לו בכל בית מהן כלים שמותר לטלטלן הואיל ואפשר שיוציאם היום ולא ישאר לו שם תפיסת יד הרי אלו אוסרין עליו עד שיערבו.

4. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שע

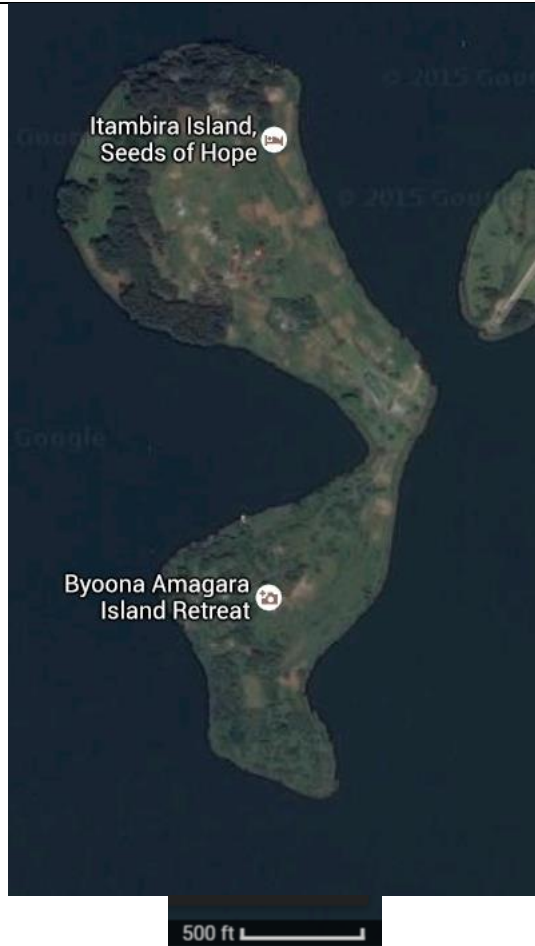
סעיף ב

בעל הבית שיש לו הרבה בתים בחצר והשאילן, או השכירן, לאחרים ויש לו בכל אחד מהם דברים שאינם ניטלים

בשבת מחמת כבדן, או מחמת איסור, שהם דברים שאסור לטלטלם אפילו לצורך מקומן, אין הדברים בהם אוסרים עליו, לפי שנעשו כולם כאורחים אצלו ולפיכך גם הם מותרים להוציא מבתיהם לחצר אף על פי שלא נתנו עירוב. ואם אין הבתים שלו, לא קנויות ולא שכורות, אף על פי שיש לו בהם דברים שאסור לטלטלם, אוסרים זה על זה.

Bunyoni Resort Complex

Issue
Carrying in Bunyoni Resort Complex. Queen Elizabeth National Park Walking around, how far is allowed on Shabbos?
Concept
Techum
Sources
<p>1. ערוך השולחן אורח חיים הלכות שבת סימן שצז סעיף א כל אדם יש לו רשות לצאת בשבת מחוץ לעיר אלפים אמה וזהו תחום שבת וסמכוה רבנן אקרא דכתיב [שמות טז, כט] אל יצא איש ממקומו אלו אלפים אמה [נ"א]. דכתיב בגבולין ומדותם מחוץ לעיר את פאת קדמה אלפים באמה וכן לכל הצדדים והעיר בתוך כמבואר בפ' מסעי אלמא דאלפים אמה מקרי סביבות העיר וזהו אל יצא איש ממקומו ממקום העיר ואלפים אמה הוא מיל ולפי מדת מדינתנו רוסיא היא פרסה רוסית שקורין וויארסט שהם חמשה מאות סאזנעס וכל סאזען הוא ד' אמות שבגמ' כמו שבארנו בח"מ סי' רי"ח:</p> <p>In a city:</p> <p>2. ערוך השולחן אורח חיים הלכות שבת סימן שצח סעיף א אלפים אמה של תחומין זהו חוץ מהד' אמות של מקום שביתתו וזהו כששבת בשדה אבל כששבת בעיר יש לו כל העיר לבד האלפים אמה אפילו גדולה כאנטוכיא ובין שהיא מוקפת חומה ובין שאינה מוקפת חומה יש לו כל העיר לבד האלפים אמה ולדעת הטור נותנין עוד עיבור לעיר כלומר שאין מתחילין למדוד התחום תיכף בכלות העיר אלא מוסיפין עוד סאתים שהוא שבעים אמה ושירים כמ"ש בס' שנ"ח וזה נקרא עיבורה של עיר והיא כהעיר ממש ובכלות השבעים אמה מתחילין למדוד האלפים אמה שהוא תחום שבת אבל הרמב"ם פסק שאין נותנין עיבור לעיר אלא כשיש איזה בית או איזה בנין בתוך השבעים אמה או בסוף השבעים אמה דאז נחשבת בכלל העיר ומודדין התחום משם ולהלן וכן אם בסוף ע' אמה של בית זה עומדת עוד בית נחשבת ג"כ לעיר וכן לעולם כמו שיתבאר וזהו לדברי הכל אבל כשאין בית בכלות הע' אמה אין נותנין עיבור לעיר אלא מתחילין למדוד התחום מיד וכיון שתחומין דרבנן סומכין על הטור להקל בזה וכן פסק רבינו הרמ"א בסעיף ה':</p> <p>What constitutes a city? Does this resort constitute a city?</p> <p>3. שולחן ערוך אורח חיים הלכות תחומין סימן שצח סעיף י יושבי צריפים, דהיינו (מט) שיושבים טו באהלים שעושיין מהוצין וערבה, אין להם דין עיר * ולפיכך אין מודדין להם אלפים אמה אלא (נ) מפתח בתיהם. (נא) אם אין להם כמין היקף (נב) מחיצה י' או חריץ י' סביב בתיהם (ב"י בשם שבולי לקט). ואם יש שם שלש חצרות של שני בתים קבועים של אבן או של נסרים, אלו עושים את כולם קבע ויש להם דין עיר ומרבעים אותה ונותנין לה אלפים אמה לכל רוח כשאר העיירות.</p> <p>What is the rule?</p> <p>4. משנה ברורה סימן שצח ס"ק מט (מט) שיושבים באהלים - שאין קבועין במקום אחד אלא יושבים כאן זמן מה ואח"כ כשכלה המרעה הולכים למקום אחר. ואם קבועים במקום אחד הוי כעיר ועיין בפמ"ג שנסתפק בכמה זמן נקרא קבוע:</p>

Queen Elizabeth National Park

5. שולחן ערוך אורח חיים הלכות תחומין סימן תג:סעיף א שבת בבקעה והקיפוח נכרים בשבת מחיצות לדירה, אינו הולך בה אלא אלפים אמה שאינה כולה כד' אמות כיון שלא שבת באויר המחיצות, ומטלטל בכולה על ידי זריקה שיכול לזרוק אפילו חוץ לאלפים שהרי רשות היחיד גמור הוא כיון שהוקף לדירה. (אבל לטלטל ממש חוץ לארבע אמות אסור אפילו תוך אלפים), (ב"י בשם תוספות הגהות אשרי פרק מי שהוציאוהו).

6. משנה ברורה סימן תג ס"ק ה

כיון שלא שבת - ר"ל דלא מהני מחיצות להיות ע"י כל השטח כד"א אלא היכא שהיו המחיצות מבעוד יום ושבת בתוכן אבל כאן שבין השמשות לא היתה מוקפת ולא קנה באותו המקום שביתה אלא לאלפים אמה אף שהקיפוח מחיצות בשבת אין לו להלך אלא אלפים שלו כדמעיקרא

Village Home Stay

Issue
Going to the bathroom out the back?
Concept
Kavod Habriyos
Sources
1. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף לו עמוד ב דתניא: בשבת שלש אבנים מקורזלות מותר להכניס לבית הכסא, וכמה שיעורן? רבי מאיר אומר: כאגוז, רבי יהודה אומר: כביצה. ובגדול כדי שיאחז כו'. תניא, אמר רבי יוסי: מעשה ברבי עקיבא שבא לבית הכנסת

ואתרוגו על כתפו. אמר לו רבי יהודה: משם ראייה? אף הם אמרו לו: אין זה הדר.

2. רש"י מסכת סוכה דף לו עמוד ב
מותר להכניס לצית כסא – בתוך ארבע אמות, וצית כסא צשדה, ואינו מוקף מחילות, ואין כאן אלא טלטול דרבנן,
ומשום כבוד הצריות לא גזור.

3. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שיב

סעיף א

משום כבוד הבריות התירו לטלטל אבנים לקנח, ואפי' להעלותם לגג עמו דהוי טרחא יתירה, מותר. ומי שיש לו מקום מיוחד לבית הכסא, יכול להכניס עמו אבנים לקנח מלא היד; ואם אין לו מקום קבוע, מכניס עמו כשיעור בוכנא קטנה; ואם ניכר באבן שקנחו בו, מותר להכניסו אפי' הוא גדול הרבה, או אפי' הם הרבה ממלא היד, מותר ליטול כולן דכיון שקנחו בהן הוכנו לכך. **הגה:** י"א דוקא בחצר מותר לטלטל אבנים (רש"י ס"פ המוציא יין ור' ירוחם נ"ב ח"ו). וי"א דאפילו מכרמלית לרה"י נמי שרי, דהא נמי אינו רק איסור דרבנן, ומשום כבוד הבריות התירוהו. (תוספות פרק לולב הגזול והגהות מרדכי פרק הזורק).